

فاویسم یا باقلایی

Favism

مرکز آموزشی درمانی هاجر (س)

واحد آموزش به بیمار

کد سند: PE/pe - BR - 008

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۱۰/۴

بازنگری: ۰۳ ویرایش: ۰۳

بیماری فاویسم یا باقلایی:

بیماری فاویسم یک بیماری خونی و ارثی است که به دلیل نقص یا کمبود یک آنزیم در گلبول‌های قرمز به وجود می‌آید. این بیماری بدنبال مصرف باقلا(سبز و خام و خشک یا فریز شده) و یا برخی داروها و یا ابتلا به بعضی از عفونت‌ها در بدن ظاهر می‌شود. بیماران در حالت عادی کاملاً طبیعی هستند و هیچگونه علامتی ندارند و فقط در مواجهه با **باقلا** بعضی از داروها علائم حاد آن مشاهده می‌شود. بیماری فاویسم در آقایان بیشتر دیده می‌شود. این بیماری واگیر دار نمی باشد. بروز علائم ۲۴ ال ۴۸ ساعت بعد از مصرف مواد اکسیدان کننده همچون باقلا به وجود می آید سن شایع ابتلا به بیماری فاویسم یک تا ده سالگی می باشد.

تشخیص:

با انجام آزمایش خون و بررسی سطح آنزیم G6PD در خون انجام می شود.

علائم بالینی بیماری عبارتند از:

رنگ پریدگی - زردی پوست و ناخن‌ها و پلک تغییر رنگ ادرار(تیره شدن رنگ ادرار) - تهوع و استفراغ - حالت ضعف بی حالی و گاهی کاهش سطح هوشیاری

درمان اصلی فاویسم:

شامل حذف مواردی است که باعث به وجود آمدن علائم می‌شود. اصلی ترین عامل ایجاد بیماری مصرف باقلا می باشد

رژیم غذایی این بیماران عادی می باشد جز اینکه مصرف باقلا به هیچ شکل پخته و یا خام مجاز نیست و تا حد امکان از تماس با باقلا نیز خوداری کنید. حتی کودک فاویسمی خود را به مزارع باقلا هم نبرید. اگر به کودک فاویسمی خود شیر می دهید شما هم باید از مصرف باقلا خوداری کنید و حتی اگر یه دانه هم مصرف نمودید باید تا سه روز شیر مادر را قطع نمایید.

مراقبت:

عدم استفاده از حنا و مواد شیمیایی مانند نفتالین و حشره کش ها در محیطی که فرد زندگی می کند- در صورت بروز تب، کودک را با آب ولرم بدن شویه کنید.

- حتی لمس کردن باقلا و یا رد شدن از کنار مزارع باقلا در خیلی از کودکان علائم بیماری را ظاهر می کند و مادران این نکته را در نظر داشته باشند. مادران شیرده در دوران شیردهی از مصرف باقلا پرهیزند.

در صورت بستری شدن به دنبال مصرف باقلا و فاویسم ممکن است برای کودک شما آزمایشات خون و جمع آوری سریال ادرار برای بررسی میزان دفع هموگلوبین انجام شود و در صورت افت واضح هموگلوبین و هماتوکریت تزریق خون لازم است.

داروهای منع مصرف در فاویسم:

- داروهای ضد مالاریا: پیرماکین، کلروکین و سایر دارو های ضد مالاریا با دوز بالا

- سولفونامیدها: **کوتریموکسازول**، سولفانیلامید، سولفی سوکسازول، سولفادiazین، سولفا ستامید، سولفاپریدین

- بعضی انواع مسکن ها: **آسپرین**

- بعضی از انواع آنتی بیوتیک ها: نالیدیکسیک اسید، نیتروفورانتوئین، داپسون، فورازولیدون، کلرامفیکل، سیپروفلوکساسین نیتروفورازون

متفرقه: **نفتالین، بنزن، ایبوپروفن،** دیمرکاپرول، دوکسوروبیسین، پروبنسید، منادیول سدیم سولفات (ویتامین کا ۴)، مپاکرین منادیول (ویتامین کا ۳)، پارا آمینو سالیسیلیک اسید، مپاکرین فنازوپریدین

- داروهای کم اثر: آسکوربیک اسید، کلشی سین، دوپامین، ایزونیازید، ویتامین کا ۱، پروکائین آمید، استرپتومایسین، سولفادiazین، پروکائین آمید، پریمتامین، کینیدین کینین، استرپتومایسین، سولفادiazین، تری هگزی فنیدیل، آنتازولین

* در هر بار مراجعه به پزشک، در مورد فاویسم نوزاد و کودک خود به پزشک اطلاع بدهید.